

АГУУЛГА

Төслийн товч танилцуулга.....	5
ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ	13
<i>Төслөөс газрын гадарга, хэвлийд нөлөөлөх байдал</i>	13
<i>Төслөөс агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөлөл</i>	13
<i>Төслөөс хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх нөлөөлөл</i>	14
<i>Төслөөс усан орчинд нөлөөлөх нөлөөлөл</i>	14
<i>Ургамлан нөмрөгт нөлөөлөх нөлөөлөл</i>	14
<i>Төсөл хэрэгжих орчны амьтны аймагт нөлөөлөх нөлөөлөл</i>	14
<i>Төслөөс нийгэм, эдийн засгийн хөгжилд үзүүлэх нөлөөлөл</i>	15
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН	16
ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	16
1. 2025 ОНЫ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	17
1. Агаарын чанар.....	17
1.1. Хуурайшилттай үед гадаад ба дотоод тээврийн замыг услаж тоосжилтыг бууруулж байх	17
1.2. Машин механизмаас гарах утаанд хяналт тавих	17
2. Гадаргын ба газрын доорх усны нөөц	17
2.1. Сар болгоны 25нд усны акт үйлдэж сумын уул уурхай, ус хариуцсан мэргэжилтэнд хянуулах	17
3. Хөрс, ургамлан бүрхэвч	18
3.1. Хяналтгүйгээр газар хөндөхөөс сэргийлж, олон салаа зам гаргахгүй байх, нэг чиглэлд зорчиж хэвших	18
3.2. Машин техникийн үйлчилгээ, засварыг тусгай бэлтгэсэн талбайд явуулж хэвших	19
3.3. Уурхайн кемп орчимд ногоон байгууламжийг арчлах	20
4. Амьтны аймаг.....	20
4.1 Биотехникийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	20
2. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	21
2.1. Талбайн гадаргуун дээрх хог хаягдлыг цэвэрлэж, дотоод овоолгоор дүүргэлт хийж, өнгөн хөрс дэвсэх	21
2.2. Биологийн нөхөн сэргээлт хийх	22
3. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	23
3.1 Довын булгийн эх хашаалах.....	23

4. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	24
5. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	25
6. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	26
6.1. Болзошгүй эрсдэлээс хамгаалсан сургалт зохион байгуулах.....	26
6.2. Галын хорыг шалгаж шаардлага хангахгүй хорыг сольж шинэчлэн цэнэглэж байршуулах	26
6.3. Ажилчдад зааварчилгаа өгч ажилд гаргах	26
7. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	28
7.1. Дахин ашиглагдах хаягдлыг хоёрдогч түүхий эд авдаг аж ахуйн нэгж байгууллагатай хийсэн гэрээний дагуу хуванцар савыг нийлүүлэх.....	28
7.2. Шаардлага хангасан цэгт төвлөрүүлж орон нутагтай хог ашиглалтын гэрээ хийж тээвэрлэх.....	28
7.3. Хаягдал дугуй, машин техникийн хаягдал төмөр, сэлбэгийг нэг цэгт төвлөрүүлэх	29
7.4. Мэргэжилийн байгууллагатай Аюултай хог хаягдалын гэрээ хийх.....	29
7.5. Тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээний явцад гарсан аюултай хог хаягдлыг контейнерт хадгалах /аккумулятор, баттерей, ашиглагдсан шатах тослох материал, тос маслын сав/.....	29
8. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	31
8.1. Мэргэжлийн байгууллагатай хамтран сургалт, сурталчилгааг ажилчдад хийх	31
8.2. Төслийн үйл ажиллагааны ус хэрэглээнээс үүсэх газрын доорх усны түвшний бууралт, газрын доорх усны нөөцийг багасгахаас сэргийлж гүний худагт ус ашиглах дүгнэлт гаргуулах, гэрээ хийх, төлбөр төлөх	31
8.3. “1 тэрбум мод” үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд боломжит модыг тарималжуулж, чанартай ургуулах	32
8.4. Газрын төлбөрийг цаг хугацаанд нь төлөх	33
8.5. Байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийг тохиолдуулан арга хэмжээ зохион байгуулах нийт ажилчдад сургалт орох.....	33
9. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР, ТҮҮНИЙ ҮР ДҮНГ ТАЙЛАГНАХ, ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	35
1. Агаарын чанар.....	35
2. Хөрсний бохирдол.....	35
3. Усны шинжилгээ	36
10. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БОМТ-Г ХЭРЭГЖИЛТИЙН НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧИД, ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДАД ТАЙЛАГНАХ ХУВААРЬ	37

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1. Талбайн солбицол.....	6
Хүснэгт 2. Хөрсний овоолгын хэмжээ	7
Хүснэгт 3. Үйлдвэр лүү орох тэжээлийн жил бүрийн төлөвлөлт	9
Хүснэгт 4. Бутлан ангилах цехийн үндсэн тоног төхөөрөмжүүдийн жагсаалт	9
Хүснэгт 5. Гол сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ, эрчим, үргэлжлэх хугацаа	13

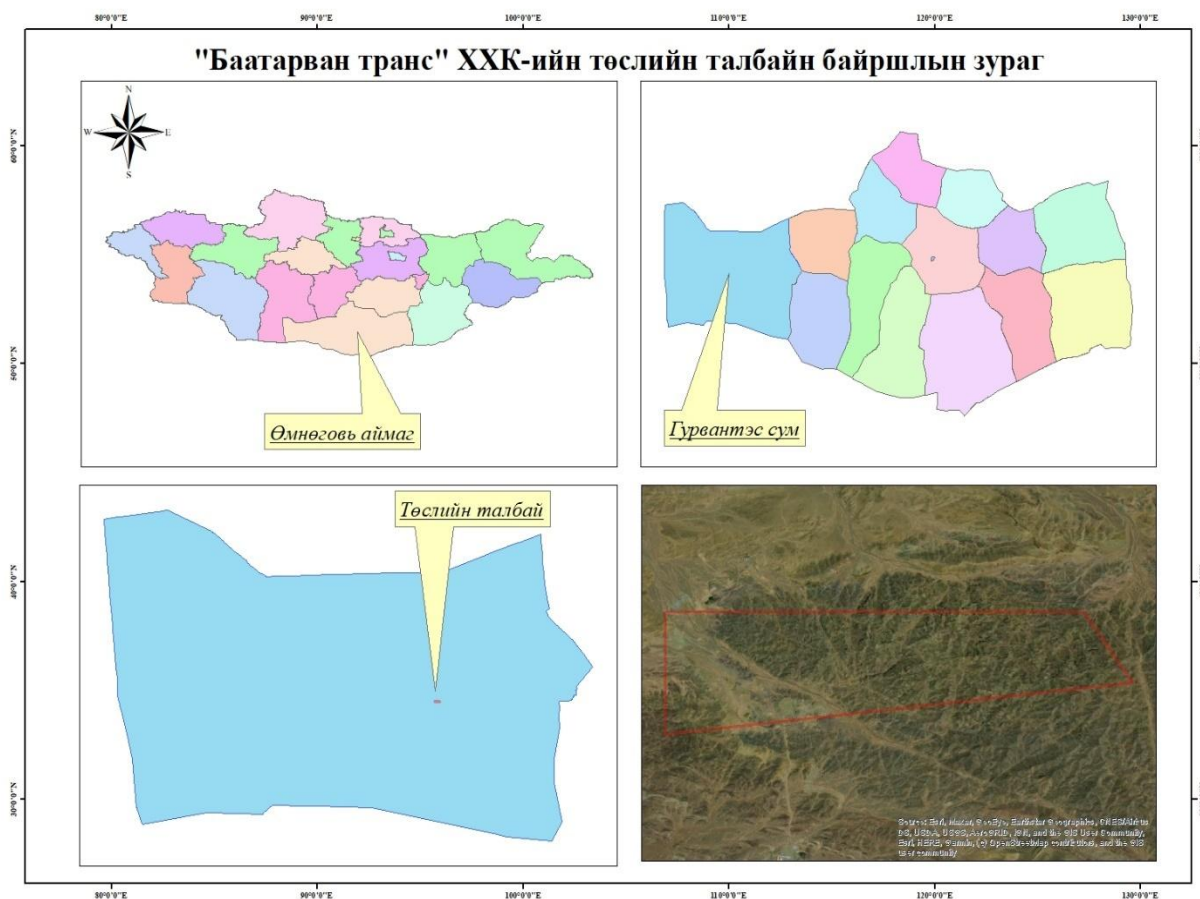
ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1. Ордын байршлын зураг/Arcgis/	5
Зураг 2. Ордын байршлын зураг/Google earth pro/	6
Зураг 3. Уурхайн 6 дахь жилийн зураг/3D/	7
Зураг 4. Баяжуулалтын технологи	8
Зураг 5. Ажилчдын шинэ сууц	10
Зураг 6. Спорт заал	10
Зураг 7. Гал тогооны байгууламж	11
Зураг 8. Шатахуун түгээх станцын байгууламж	11
Зураг 9. Засвар, үйлчилгээний байгууламж	12
Зураг 10. Сэлбэг, хэрэгслийн агуулах	12
Зураг 11. Зам усалгаа	17
Зураг 12. Усны акт үйлдсэн байдал	18
Зураг 13. Тэмдэг тэмдэглэгээ	19
Зураг 14. Засвар үйлчилгээний байр	20
Зураг 15. Кемп орчмын засч, тэгшилсэн талбайг ургамалжуулсан байдал	20
Зураг 16. Биотехникийн арга хэмжээ	20
Зураг 17. Техникийн нөхөн сэргээлт	21
Зураг 18. Биологийн нөхөн сэргээлт	22
Зураг 19. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний дагуу хийгдсэн ажил	23
Зураг 20. Өвс тэжээл олгосон байдал	24
Зураг 21. Гурван тэгшийн мэргэд сурын холбоо	25
Зураг 22. Галын сургалт	26
Зураг 23. Галын хор иж бүрдэл	26
Зураг 24. Аюулгүй ажиллагааны дүрэм биелүүлэх гарын үсэг	27
Зураг 25. Хуванцар хаягдал	28
Зураг 26. Хоёрдогч түүхий эдээ ангилсан байдал	28
Зураг 27. Дугуй, Төмрийн хог хаягдал	29
Зураг 28. Аюултай хог хаягдал шилжүүлсэн байдал	29
Зураг 29. Аюултай хог хаягдал хадгалж буй нөхцөл байдал	30
Зураг 30. Сургалтын үеийн зураг	31
Зураг 31. Усны гэрээ дүгнэлт, төлбөр төлсөн баримт	32
Зураг 32. Мод тарихаар хашаалсан талбай	32
Зураг 33. Намрын мод тарилт	33
Зураг 34. Байгаль орчны тэмдэглэлд өдрүүдэд зохион байгуулсан ажил	34
Зураг 35. Хэмжилтийн үр дүн	35
Зураг 36. Хөрсний дээж авч буй байдал	35

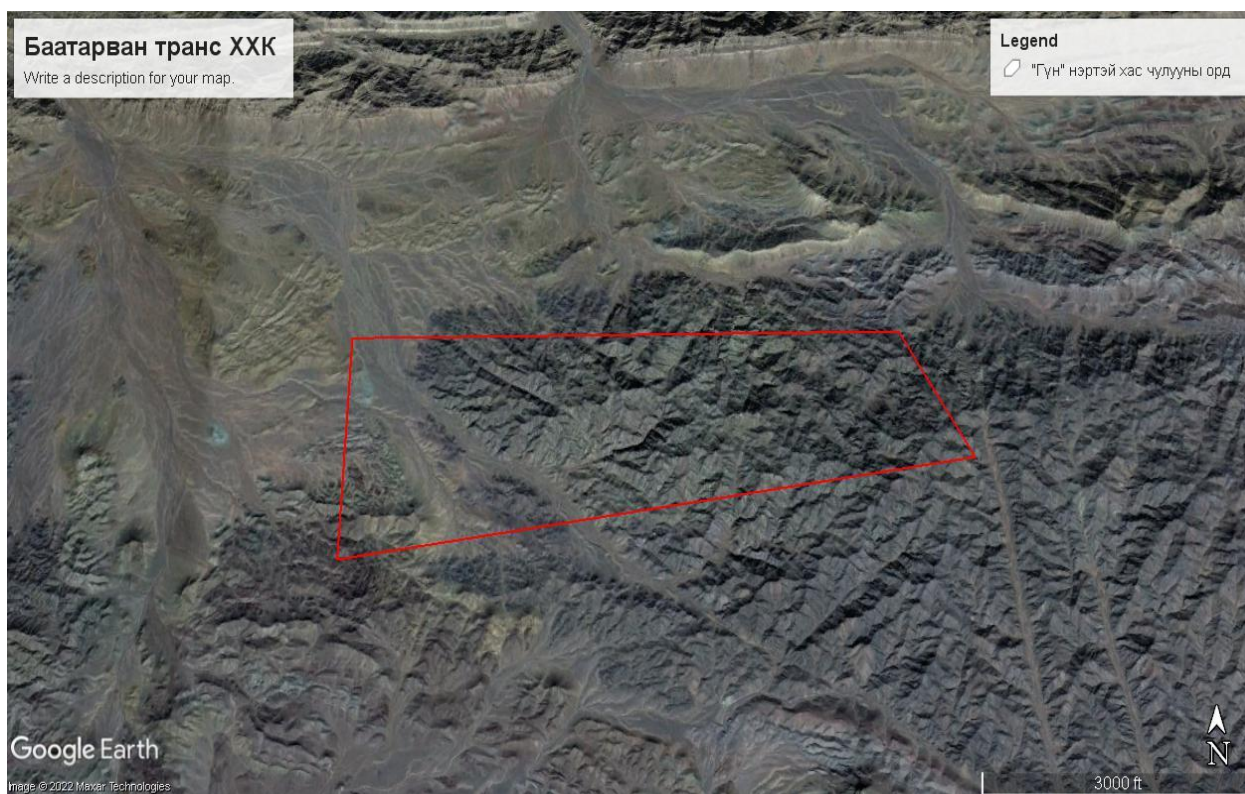
Зураг 37. Хөрсний шинжилгээний хариу	36
Зураг 38. Унд ахуй болон бохир усны шинжилгээний хариу	36
Зураг 39. Иргэдийн нийтийн хуралд тайлагнасан байдал	37

ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

“Гүн” нэртэй хас чулууны ордыг ашиглах төсөл	
Төсөл хэрэгжүүлэгч:	“Баатарван транс” ХХК
Улсын бүртгэлийн дугаар:	9019080078
Регистрийн дугаар:	5439183
Хаяг, байршил:	Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, фарисын гудамж, IC товер, 7 давхар 702 тоот
Утас:	Гүйцэтгэх захирал Т.Энхболд 99090951, 86034151
Ашиглах талбай:	131.46 га
Төслийн байршил:	Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт, сумын төвөөс зүүн урагш 15 км, Даланзадгад хотоос баруун тийш 320 км, Улаанбаатар хотоос баруун урагш 950 км, зайд оршино. Ордоос Шивээ хүрэнгийн хилийн боомт 70 км зайтай.

Зураг 1. Ордын байршлын зураг/Arcgis/

Зураг 2. Ордын байршилны зураг/Google earth pro/

Хүснэгт 1. Талбайн солбицол

№	Уртгаг			Өргөрөг		
	Градус	Минут	Секунд	Градус	Минут	Секунд
1	101	12	22.66	43	12	12.05
2	101	10	42	43	12	1.56
3	101	10	42	43	12	26.3
4	101	12	12.09	43	12	26.3

Ордын нөөц

Нийтдээ ордын дээд давхаргад бодитой (B) нөөцийг B-I, B-II, B-III, B-IV, B-V, B-VI дугаартай 6 блок, боломжтой (C) нөөцийг C-I, C-II, C-III, C-IV, C-V, C-VI, C-VII, C-VIII, C-IX, C-X, C-XII, C-XII дугаартай 12 блокоор тооцоолсон ба доод давхаргад боломжтой (C) нөөцийг C-XIII, C-XIV, C-XV дугаартай 3 блокоор тооцоолсон байна.

2025 онд ашиглах нөөц

2025 онд манай компани B-1, B-2, B-3, C-1, C-2, C-3, C-4, C-5, C-6, C-7, C-15 блокуудын нөөцөөс 60,500 м³ конгломерат олборлохоор төлөвлөсөн.

Үйлдвэрлэлийн нөөц

Тус ордыг ашиглах геологийн нөөцөөс ашиглалтын хаягдал, бохирдлыг тооцсоны үндсэн дээр үйлдвэрлэлийн буюу бутлан ангилах хүдрийн нөөцийн хэмжээ гарна.

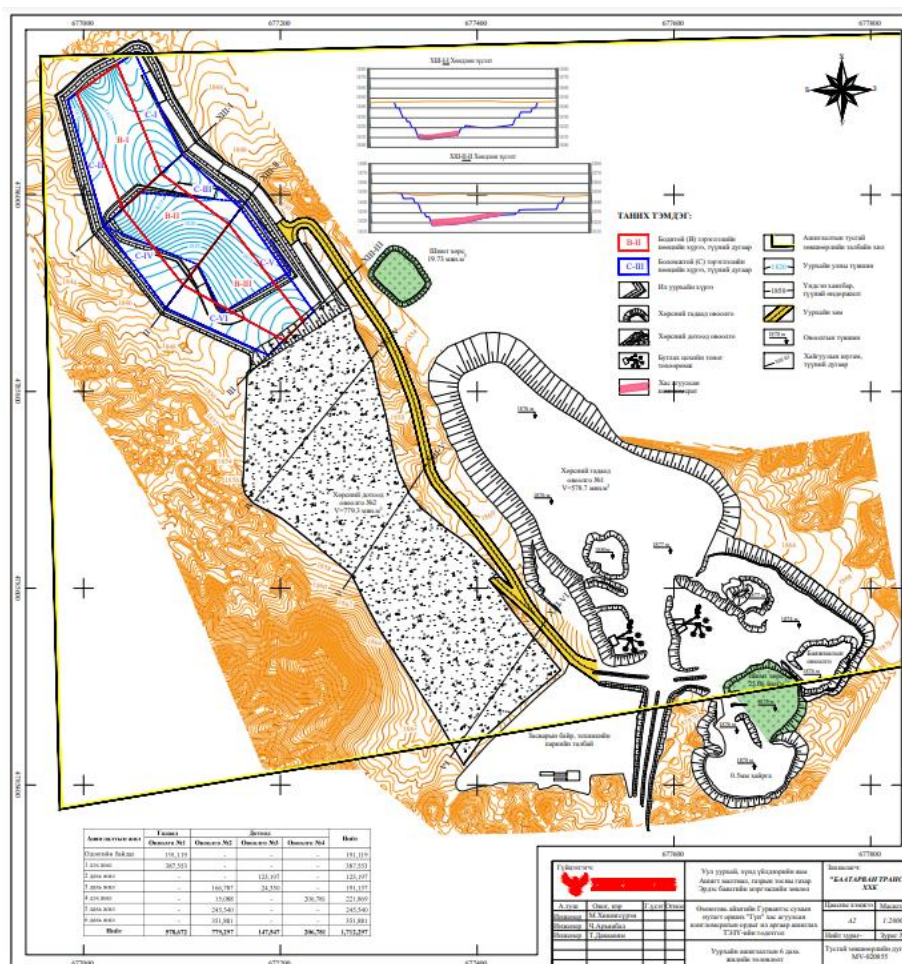
Хөрс хуулалтыг ордын тогтцоос хамааран гадаад болон дотоод овоолгод тээвэрлэн түр овоолго үүсгэнэ. 2025 онд 474 мян.м³ хөрс хуулна. Олборлолтын ажил 1-р сараас 12-р сарын 30 хүртэлх хугацаанд үргэлжилнэ. Хөрс хуулалтын ажил олборлолтын ажлаас 20 хоногоос багагүй

Уурхайн ашиглалт

Олборлолтын ажлыг экскаватор-автосомасвалын хослолоор олборлохоор төлөвлөлөө

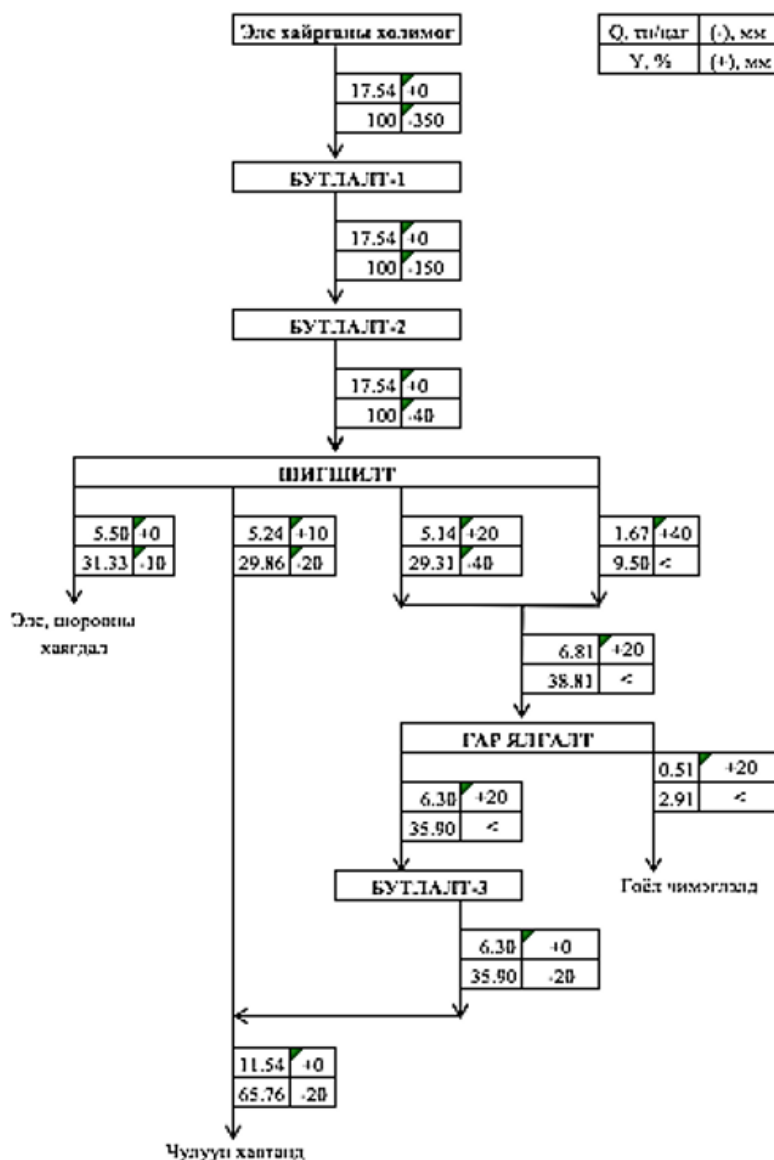
Хүснэгт 2. Хөрсний овоолгын хэмжээ

ҮАТөлөвлөгөө	Хөрс хуулалтын хэмжээ м³	Хөрсний сийрэгжилт	Сийрэгжсэн хөрсний хэмжээ, м³
2025	474	1.3	616

Зураг 3. Уурхайн 6 дахь жилийн зураг/3D/

Баяжуулалтын технологи болон 2025 оны үйл ажиллагааны бүтээгдэхүүн гаргалт

Зураг 4. Баяжуулалтын технологи

- Шигшүүрийн шинжилгээний туршилтын дээрх үр дүнгээс харахад 10 мм-ээс дээш ангилал буюу хайрганцарын гарц 33.4% эзэлж байна. 10 мм-ээс доош ангилалын гарц 66.56% байна. Хайрганцарын бүрэлдэхүүнд жижиг ширхэгт алевролит 28.6%, брекчилсэн элсэн чулуу 19.5%, брекчилсэн цахиуржсан аргиллит 4.4%, хас 24.32%, микро-диорит 8.6%, дацит 10.0%, эрдсийн хэмхдэсүүд 4.6% байна.
- БАК-д хийлгүүлсэн ширхэгийн бүрэлдэхүүний шинжилгээгээр хайрганцар нь 64.4%, элс нь 21.35.6% байна.
- Цацраг идэвхийн шинжилгээгээр радийн эквивалент нь 60.8-86.0 Бк/кг, дунджаар 73.4Б к/кг ба барилгын материалд түүний зөвшөөрөгдөх хэмжээ болох 370 Бк/кг-аас 5 дахин бага байгаа нь түүгээр барилгын төрөл бүрийн хиймэл хавтан үйлдвэрлэхэд бүрэн тохирох ба ба мөн уг ордын хасыг ашиглан хийсэн гоёл чимэглэл, бэлэг дурсгалын эд зүйлст ашиглах нь эрүүл ахуйн ямар нэг сөрөг нөлөөгүй болно.
- Ордын элс, хайрганцар нь хүнд бетон эдэлхүүний түүхий эдийн шаардлагад бүрэн тохирч MNS-392-98, MNS-2803-2004 стандартын шаардлагыг хангаж байна. Бетоны найрлага тогтоох туршилтаар “Гүн” хас агуулсан конгломератын ордын элс, хайрганцарыг ашиглаж

М250 ба түүнээс дээш маркийн бетон эдэлхүүн үйлдвэрлэж болох нь тогтоогдсон ба энэ нь мөн барилгын хиймэл чулуун хавтан үйлдвэрлэх боломжтойг харуулж байна.

Хүснэгт 3. Үйлдвэр лүү орох тэжээлийн жил бүрийн төлөвлөлт

Ашиглалтын жил	Конгломератын хэмжээ	Хайрган чулууны нөөц		Хас чулууны нөөц	
№	м³	м³	тн	м³	тн
1	79200	25,080	46,092	4870	15,097

Хүснэгт 4. Бутлан ангилах цехийн үндсэн тоног төхөөрөмжүүдийн жагсаалт

Д/д	Тоног төхөөрөмжийн нэр	Марк	Хүчин чадал	Хөдөлгүүрийн чадал	Тоо ширхэг
1	Үл хөдлөх гулдмай шигшүүр	P40 зам төмөр	-	-	1
2	Хүлээн авах бункер	2.7 м³ эзлэхүүнтэй		-	1
3	Тэжээгүүр	ZG(F)-35-90	25	0.5	1
4	Хацарт бутлуур	PEV400x600	20-65		1
5	Цохилтот бутлуур	PF-0807	15~30	30~45	1
6	Чичиргээт шигшүүр	ЗҮК1225	10-70	5.5	1
8	Туузан конвейер	B800	-	11	2
9	Туузан конвейер	B500	-	7.5	5
Нийт				--	13

Дэд бүтэц**Уурхайн хотхон.**

Уурхайн барилга байгууламжийг үндсэндээ үйлдвэрлэлийн болон ахуйн барилга байгууламж гэж ангилна.

Уурхайн ажиллагсдын 3х6 бүхий ахуйн зориулалтаар бүрэн тоногдсон байранд байрлуулах бөгөөд 1 сууцанд 8 хүн байрлана. Мөн спорт заал, нийтийн гал тогоо гэсэн бүтээн байгуулалтын ажил хийгдэж байна.

Зураг 5. Ажилчдын шинэ сууц

Зураг 6. Спорт заал

Зураг 7. Гал тогооны байгууламж

Үйлдвэрлэлийн барилга байгууламж

Төслийн хугацаанд үйлдвэрлэлийн холбогдолтой түр барилга байгууламжуудыг барьж ашиглах бөгөөд эдгээр барилгууд нь контейнер болон сэндвичэн барилга байна. Үйлдвэрлэлийн барилга байгууламжид дараах барилга байгууламжууд хамаарна.

- Шатахуун түгээгүүрийн байгууламж
- Авто засварын газар
- Сэлбэг хэрэгслийн агуулах
- Хамгаалалтын хашаа, пост

Шатахуун түгээгүүр нь хагас далдлагдсан 40 тн-ын 2 ширхэг контейнер байхаар тооцсон. Шатахуун түгээгүүрийг зохих заавар журмын дагуу гал унтраах иж бүрдэл хэрэгслийг хэзээд авч хэрэглэхэд ямар нэгэн саадгүйгээр байрлуулж тоногдсон. Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх анхааруулах тэмдэг, тэмдэглэгээг зохих газарт байршуулна. Шатахуун түгээх станцын орчмын эргэн тойрон 8-10 м талбайг бетондох бөгөөд энэ нь нефтийн бүтээгдэхүүн асгарсан тохиолдолд газрын хөрс шууд бохирдохоос урьдчилан сэргийлсэн байх шаардлагатай юм.

Зураг 8. Шатахуун түгээх станцын байгууламж

Засварын газар нь кантенэйрэн барилга болон засварын талбайгаас бүрдэнэ. Задлах угсрах талбайд өргөгч кран болон дугуй задлагч гэх мэт овор ихтэй тоног төхөөрөмжийг задлах угсрах ажлууд явагдана. Засварын газар болон задлах угсрах талбайг мөн цементэлсэн. Засварын газрын хажууд засвар механикийн цехийн оффис амрах байр нь үргэлжлэн байрлахаар барилгын зураг төсөл хийгдсэн байна.

Зураг 9. Засвар, үйлчилгээний байгууламж

Сэлбэг, хэрэгслийн агуулах нь 30х25 харьцаа бүхий сэндвичэн барилга байх бөгөөд дотроо сэлбэг хэрэгслийг төрөлжүүлэн тавих тавиур бүхий тоноглогдсон байр байна. Энэ нь мөн засварын газартай үргэлж байх ба дотуураа шууд дамжин орох боломж бүхий хаалгатай байна.

Зураг 10. Сэлбэг, хэрэгслийн агуулах

Хамгаалалтын хашаа пост нь уурхайн тосгоныг тойруулсан төмөр торон хашаа байх бөгөөд хашааны орох гарах хаалган дээр хяналт хамгаалалтын пост байрлана. Хяналтын постын байр нь сэндвичэн байр байна. Тосгоны хашааны гадуур үер усны аюулаас сэргийлсэн суваг шуудуу байна.

Бусад: Мөн эдгээрээс гадна бууруулах дэд станцууд болон нөөцийн дизель станцууд бага жижиг байгууламжууд байрлана.

ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ

Тус төслийн үйл ажиллагааны улмаас хүрээлэн буй орчинд учрах болзошгүй нөлөөллийг тогтоохдоо байгаль орчны суурь нөхцөл, урьд өмнө хийгдсэн байгаль, нийгэм, эдийн засгийн холбогдолтой судалгааны материалууд, судалгаа явуулсан мэргэжлийн экспертүүдийн дүгнэлтүүдийг үндэслэн тодорхойлов.

Хас агуулсан конгломератын ордыг олборлох үйл ажиллагааны улмаас газрын доорх ус хомсдох, чанарт нь өөрчлөлт орох, хөрсний бүтэц, бүрэлдэхүүн, геологийн тогтоц, агаарын төлөв байдал өөрчлөгдөх, ургамал нөмрөг багасах, эрдэс баялгийн төрөл, хэмжээ хомсдох, малын бэлчээрийн талбай устгах, агаарын бохирдол, ландшафтын хэлбэр, байгалийн өнгө төрх өөрчлөгдөх, хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлөх дуу шуугиан, уурхайг олборлолтын улмаас зэрлэг амьтад дайжих зэрэг сөрөг нөлөөллүүд байж болохын зэрэгцээ орон нутгийн дэд бүтэц сайжрах, орон нутгийн орлого нэмэгдсэнээр ядуурлын түвшинг бууруулах зэрэг нийгэм, эдийн засгийн салбарт үзүүлэх эерэг нөлөөллүүд байна.

Хүснэгт 5. Гол сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ, эрчим, үргэлжлэх хугацаа

№	Төслийн гол нөлөөлөл	Нөлөөлөлд өртөгч	Нөлөөллийн эрчим	Үргэлжлэх хугацаа
1	Шимт хөрс хуулалт	Газрын хөрс, бэлчээр, агаар	Хүчтэй	Төсөл хэрэгжих бүх хугацаанд
2	Олборлолт	Геологийн тогтоц, агаар	Хүчтэй	Төсөл хэрэгжих бүх хугацаанд
3	Тээвэр	Хөрс, агаар	Дунд зэрэг	Төсөл хэрэгжих бүх хугацаанд
4	Овоолго	Хөрс, агаар, шимт хөрс	Дунд зэрэг	Төсөл хэрэгжих бүх хугацаанд
5	Ус ашиглалт	Гүний ус	Дунд зэрэг	Төсөл хэрэгжих бүх хугацаанд

Хас агуулсан конгломератын ордын олборлолт тухайн бүс нутагт шууд нөлөөлөл үзүүлэхээс гадна энэ процесс нь олборлолт явагдаж байхад болон олборлолтын дараа байгаль нөхөн сэргээлт хийсэний дараа ч сөрөг нөлөөлөл нь үргэлжилнэ. Сөрөг нөлөөллийн эрчим нь олборлолт эхэлсэнээс хойш ихсэнэ. Хас агуулсан конгломерат олборлох үйл ажиллагааны улмаас уулын чулуулгийн тогтоц, агаарын чанар, гүний усны хэмжээ, чанар өөрчлөгдөх, хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлөх зэрэг сөрөг нөлөөллүүд байна.

Төслөөс газрын гадарга, хэвлийд нөлөөлөх байдал

Уурхайн үйл ажиллагааны улмаас 2024 онд ил уурхай, үйлдвэр, барилга байгууламж, зам, хөрсний овоолго зэрэг 1.26 га талбайг хамарсан эвдрэл үүсч байгаль орчинд сөрөг нөлөө учруулна.

Ордыг ашигласнаар газрын гадаргууг тодорхой хэсэгт өөрчлөхөөс гадна хөрсний бүтэц, дүүргийн гидрогеологийн горимыг өөрчилдөг.

Төслөөс агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөлөл

Хас агуулсан конгломератын ордыг олборлох, бутлах, тээвэрлэх явцад машин механизмуудын түлшний шаталтаас гарах хорт хий /азотын давхар исэл, хүхэрлэг хий гэх мэт/, утаа болон цаг агаарын хуурайшилттай үед тэдгээрийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн хөрснөөс тоос босох, дуу чимээ ихсэх зэргээр агаарын хими болон физик шинж чанарт нь сөрөг нөлөөлөл үзүүлэх болно.

Ил уурхайн аргаар ашигт малтмал, эрдэс түүхий эдийг олборлоход агаарт их хэмжээний тоос гарах нөхцөл бүрддэг. Бульдозер, ачигч зэрэг машин механизмуудаар хөрсийг хуулах овоолго хийх, түүхий эдийг бутлах, ачих зэрэг технологийн процессийн явцад салхитай нөхцөлд тоос ихээр гарч агаарыг бохирдуулах нөлөө үзүүлнэ.

Төслөөс хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх нөлөөлөл

Төслийн үйл ажиллагаанаас хөрсөнд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг дурдвал:

- Төслийн үйл ажиллагааны явцад машин механизмаас болон хүний анхаарал болгоомжгүй байдлаас шатахуун, тослох материал хөрсөнд ил задгай асгарч, хөрсийг бохирдуулах;
- Уурхайд хөрсний овоолго хийх, хөрс тээвэрлэх зэрэг үндсэн үйл ажиллагаанд хүнд даацын олон машин ажиллахад хөрс их хэмжээгээр элэгдэл, эвдрэлд орж, хөрсний үржил шим алдагдана;
- Хүдрийг тээвэрлэх явцад талбайд элдэв хог хаягдал бий болж, ойр орчмын хөрсийг бохирдуулах, дагтаршсан шороон хэсэг суларч, цас борооны усанд норж, шавар шалбааг ихтэй, хуурай, салхитай үед тоос шороо босож, орчныг бохирдуулах зэргээр нөлөөлнө;
- Хөрсний биологийн нөөц хомсдох, үржил шим нь алдагдах, хуурайших зэрэг болно.

Төслөөс усан орчинд нөлөөлөх нөлөөлөл

- Унд ахуйн болон технологийн усны хэрэглээг өөрсдийн талбайд байрлах гүний худгаас хангана гэж “2024 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө”-ний тайланд тусгасан. Энэ нь газрын гүний усны нөөц, горимд тодорхой хэмжээгээр сөрөг нөлөөлөл үзүүлэх болно.
- Аадар борооны үед тус талбайн хойд болон зүүн талаас түр зуурын үерийн ус бууж, талбай дахь хөрс, хатуу шингэн хог хаягдал, хагшаас зэргийг урсгаж гадаргын усыг бохирдуулж болзошгүй.
- Төслийн үйл ажиллагаанаас ахуйн болон үйлдвэрийн хог хаягдал хөрсийг бохирдуулснаас гадаргын болон гүний усанд шууд бусаар нөлөөлнө.
- Газар шорооны ажлын үед газрын доорх ус агуулсан үеийг ухаж хөндөх нь газрын доорх усыг бохирдуулах магадлалтай.

Ургамлан нөмрөгт нөлөөлөх нөлөөлөл

Төслийн үйл ажиллагаанаас дараах байдлаар ургамлын нөмрөгт нөлөөлнө. Үүнд:

- Хог хаягдал салхиар дамжиж, тархах болон хөрсөнд нэвчих байдлаар ургамал, хөрс, гүний усыг бохирдуулах нөхцөл болно;
- Газар шорооны ажлын үед ургамлын үе хөрсийг хуулах;
- Төслийн түүхий эд, материалыг зөөх тээвэрлэх;
- Хөрс хуулах, хөрсний овоолго хийх;
- Төслийн явцад бусад зориулалтаар газар ашиглахад ургамлын төрөл зүйл устаж үгүй болох, хувьсаж өөрчлөгдөх сөрөг нөлөөлөлтэй.

Төсөл хэрэгжих орчны амьтны аймагт нөлөөлөх нөлөөлөл

Хас агуулсан конгломератын ордыг ашиглах төсөл хэрэгжүүлэх хугацаанд хүн, машин техникийн дуу чимээ, хөдөлгөөн нэмэгдсэнээс, үүний хамтаар, уурхайн үед үүсэх дуу чимээнээс тухайн нутгийн зэрлэг амьтдад шууд физик үйлчлэл, техногенезийн стресс үүсэх, бэлчээр, тэжээлийн хомсдол гарах зэрэг сөрөг нөлөөлөл үзүүлнэ. Дээрх төрлийн сөрөг нөлөөллөөс шалтгаалан орчны бүс дэх амьтад идээшсэн нутгаасаа дүрвэн зайлах, байршил нутгаа өөрчлөх зэрэг хариу үйлдэл гаргах бөгөөд энэ явцдаа олноор тэжээлийн хомсдол ба орчны өөрчлөгдлийн улмаас үхэж үрэгдэх, бусад махчин амьтдын идэш болох зэрэг зүй бус хорогдолд өртөж болзошгүй юм. Иймд төслийн талбайг эзэмших, уурхайн үндсэн ба туслах үйл ажиллагааг эхлэх хугацаа, горимыг дээрх нөхцөл байдалтай уялдуулан нарийн төлөвлөх, орон нутгийн ан амьтан хамгаалах, малчдын нөхөрлөл, санаачлагуудтай, шаардлагатай гэж үзвэл, мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтарч уулын ажлын үед дагаж мөрдөх хамтарсан төлөвлөгөөтэй ажиллах шаардлагатай. Төслөөс үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл нь дараах хүчин зүйлсээр тодорхойлогдоно. Үүнд :

- Техникийн осол аваар
- Ухсан нүхэнд мал, амьтан унаж осолдох

Уурхайн үйл ажиллагааг зохион байгуулалттай явуулж, тээвэрлэлтийн замыг олон салаалуулалгүй, тэмдэг тэмдэглэгээгээр удирдан хязгаарлах нь нутгийн газар ба хөрс, ургамал, амьтдыг хамгаалах нэгэн төрлийн арга хэмжээ болно.

Хог хаягдал, ариун цэвэр бохирын асуудлыг сайтар төлөвлөхгүй бол хүнд ойромсог амьдардаг, хог хаягдлын индикатор гэгдэх зүйлүүдийн тоо өсөх магадлалтай.

Төслөөс нийгэм, эдийн засгийн хөгжилд үзүүлэх нөлөөлөл

Төслөөс нийгэм эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулахын тулд:

- Аюулгүй ажиллагааны дүрмийг баримтлах
- Ажилчдыг эрүүл мэндийн үзлэгт жил бүр хамруулах,
- Техник, тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдалд байнгын хяналт тавих
- Ажилчдын ажлын байрны аюулгүй орчныг бүрдүүлэх, хүнд нөхцөлд ажиллагсдад нэмэгдэл цалин, урамшуулал олгох
- Ажилчдын цалинг цаг тухай бүрт нь олгох зэрэг арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлнэ.

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн байгаль орчныг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, нарийвчилсан үнэлгээний зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангах, нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээгээр тогтоосон сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэх, төсөл хэрэгжих орчинд бий болж болзошгүй сөрөг үр дагаврыг хянах, илрүүлэх үндсэн зорилготой.

Баатарван транс ХХК-ийн Гүн нэртэй хас агуулсан конгломератын ордын 2025 оны БОМТ-д тусгагдсаны дагуу сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр хөрсөн бүрхэвч, агаар, газар доорх ус, биологийн олон янз байдал, газар, дүйцүүлэн хамгаалал болон нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хийгдсэн ажлын төлөвлөгөөний гүйцэтгэлийг оруулав.

1. 2025 ОНЫ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

1. Агаарын чанар

1.1. Хуурайшилттай үед гадаад ба дотоод тээврийн замыг услаж тоосжилтыг бууруулж байх

Уурхайн талбай доторх замуудад тогтмол усалгааг дулааны улиралд өдөр бүр, хүйтний улиралд тоосжилт ихтэй, шаардлагатай тохиолдолд хийж байна. Зам усалгаанд ашиглах усыг ус ашиглах дүгнэлтэд заагдсаны дагуу ашиглаж байна.

Зураг 11. Зам усалгаа

1.2. Машин механизмаас гарах утаанд хяналт тавих

Бүх төрлийн тээврийн хэрэгсэл болон хөдөлгүүрт төхөөрөмжүүдийг үндсэнд нь хөнгөн, дунд, хүнд оврын, хүн тээврийн гэж дөрөв хуваан ангилж засвар үйлчилгээг хийж гүйцэтгэдэг. Хүн тээврийн (Автобус хамаарна) ангилалд хамаарагдах тээврийн хэрэгслүүдэд 15000 км тутамд тос солих болон бусад шаардлагатай засвар үйлчилгээнүүдийг хийдэг бол дунд оврын тээврийн хэрэгслүүдэд 250, 500, 750, 1000, 2000, 4000 мот/цаг тутамд, хүнд даацын тээврийн хэрэгслүүдэд 50, 250, 500, 750, 1000, 1250, 1500, 1750, 2000 мот/цаг тутамд тос солих болон бусад шаардлагатай засвар үйлчилгээнүүдийг хийдэг. Нэмэлтээр дотоод улирлын болон улсын жил тутмын үзлэг зэргийг тогтмол хийж гүйцэтгэж байна.

2. Гадаргын ба газрын доорх усны нөөц

2.1. Сар болгоны 25нд усны акт үйлдэж сумын уул уурхай, ус хариуцсан мэргэжилтэнд хянуулах

Ус ашиглуулах дүгнэлт болон ус ашиглах гэрээг удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд заагдсаны дагуу сар бүр усны акт үйлдэж Гурвантэс сумын байгаль хамгаалагчид хянуулж байна. Тус худгаас ус ашиглах дүгнэлтэд заагдсаны дагуу ажилтнуудын унд ахуй болон зам усалгааны усыг ашиглаж байна. Мөн жил болгоны усны тэмдэглэлт өдөр нийт ажилчдад усны талаар сургалтыг зохион байгуулан ажиллаж байна.

“БААТАРВАН ТРАНС” ХХК-ИЙН ГҮН УУРХАЙН УС АШИГЛАЛТЫН АКТ

2025.09.25

№	Худгийн нэр, төрөл	Тоолуурын заалт /м³/		Нийт /м³/	Тоолуурын зураг	
		2025.08.25	2025.09.25		2025.08.25	2025.09.25
1	Худаг 1	1363	1430	67		
2	Худаг 2	623	924	301		
3	Худаг 3	501	596	95		
4	Нэгдсэн дүн			463	Унд ахуй, ногоон байгууламж, нөхөн сэргээлт, зам талбай усалгаанд	

Баталгаажуулалт хийсэн:

Байгал орчны улсын байцаагч..... А.Бүжин - 2

Усны акт үйлдсэн:

“Баатарван Транс” ХХК-ийн байгаль орчны мэргэжилтэн..... Б. Мягмардорж

Зураг 12. Усны акт үйлдсэн байдал

3. Хөрс, ургамлан бүрхэвч

3.1. Хяналтгүйгээр газар хөндөхөөс сэргийлж, олон салаа зам гаргахгүй байх, нэг чиглэлд зорчиж хэвших

Уурхайн ашиглалтын талбайд олон салаа зам гаргахгүй байхад анхаарч уурхайн талбайн доторх замуудад тэмдэг тэмдэглэгээнүүдийг шаардлагатай газруудад байрлуулан ажиллаж байна. Мөн хяналтгүйгээр газар хөндөхөөс сэргийлж уулын ажлын төлөвлөгөөнд заагдсаны дагуу үйл

ажиллагаанд хяналт тавин ажиллаж байна. Олон салаа зам гаргахгүй байх, нэг чиглэлд зорчиж хэвшүүлэхэд ашиглаж буй бүх замууд дээр тэмдэг тэмдэглэгээ тавьж, хурдны хязгаарын 5, 10, 20, 40 км/цаг тэмдгүүдийг байршуулж ажиллаж байна. Уурхайн бүсэд тэмдэг тэмдэглэгээтэй сайжруулсан шороон замаар тээвэрлэлт болон зорчих хөдөлгөөн хийгдэж байна. Мөн кемп орчимд олон салаа зам үүсэхээс сэргийлэн явган зорчигчдын замыг хатуу хучилттай болгосон.

Зураг 13. Тэмдэг тэмдэглэгээ

3.2. Машин техникийн үйлчилгээ, засварыг тусгай бэлтгэсэн талбайд явуулж хэвших

Урт болон богино хугацааны газар ашиглалтын төлөвлөлтийн дагуу хөрсөн бүрхэвч доройтохоос сэргийлж, уурхайн бүсийн техник хэрэгслийн засвар үйлчилгээг тусгай бэлтгэсэн талбайд явуулж байна. Засварын хэсгийг тусгайлан нэг цэгт төвлөрүүлсэн бөгөөд уг талбайд ус, тос үл нэвтрэх мембран дэвсэн бетонжуулсан болно.

Зураг 14. Засвар үйлчилгээний байр

3.3. Уурхайн кемп орчимд ногоон байгууламжийг арчлах

Зураг 15. Кемп орчмын засч, тэгшилсэн талбайг ургамалжуулсан байдал

4. Амьтны аймаг

4.1 Биотехникийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх

Манай компани нь жил бүр биотехникийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Энэ жил зэрлэг ан амьтанд өвс тэжээл тавьж өгөх ажлыг хийж гүйцэтгэлээ.

Зураг 16. Биотехникийн арга хэмжээ

2. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2.1. Талбайн гадаргуун дээрх хог хаягдлыг цэвэрлэж, дотоод овоолгоор дүүргэлт хийж, өнгөн хөрс дэвсэх

2025 онд 0.7 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн. Уулын ажлын төлөвлөгөөний дагуу олборлолт явагдаж, зөвшөөрөгдсөн ажлыг хийж дуусгамагцаа эвдэрсэн газарт техникийн нөхөн сэргээлт хийхийг шаардлага болгон ажиллаж байна. Түүнээс гадна техникийн нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөг жил бүр гаргах бөгөөд уг төлөвлөгөөгөөр техникийн нөхөн сэргээлтэд бэлэн байхыг шаардаж ажиллаж байна.

Зураг 17. Техникийн нөхөн сэргээлт

2.2. Биологийн нөхөн сэргээлт хийх

2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний дагуу 0.3 га газарт биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн. Нөхөн сэргээлтийн талбайд Соргүй согоовор, Улаан ботуулийн үрийг гар аргаар цацаж, ургалтын явцыг ажиглаж байна.

Зураг 18. Биологийн нөхөн сэргээлт

3. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

3.1 Довын булгийн эх хашаалах

Манай компани нь 2025 оны Дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд Гурвантэс сумын Баясах багийн нутагт орших Довын булгийн эхийг хашиж хамгаалах ажлыг хийж гүйцэтгэлээ. Тус булгийн эхийг хашаалах хашааг байгаль орчинд ээлтэй, булгийн эх хөндөхгүйгээр угсардаг хашаагаар хийж гүйцэтгэсэн.

Зураг 19. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний дагуу хийгдсэн ажил

4. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2025 онд манай компани нь нөлөөллийн бүсийн айлуудад өвс тэжээл олгох ажиллуудыг хийж гүйцэтгэлээ.

Зураг 20. Өвс тэжээл олгосон байдал

5. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Манай компани нь жил бүр Гурвантэс сумын Гурван тэгшийн мэргэд сурын холбоог дэмжиж хамтран ажиллаж байна.

Зураг 21. Гурван тэгшийн мэргэд сурын холбоо

6. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

6.1. Болзошгүй эрсдэлээс хамгаалсан сургалт зохион байгуулах

Манай компани нь 2025 онд хөдөлмөр хамгаалал хүний хөгжлийн төвтэй хамтран нийт ажилчидыг сургалтад хамруулан ажилласан.

Зураг 22. Галын сургалт

6.2. Галын хорыг шалгаж шаардлага хангахгүй хорыг сольж шинэчлэн цэнэглэж байршуулах

Уурхайн бүсийн 6 цэгт галын аюулгүй байдлыг ханг асан галын хор иж бүрдлийг байршуулж, галын хорыг тогтмол шалгаж, шаардлага хангахгүй хорыг сольж шинэчлэн, цэнэглэж байршуулах ажил тогтмол хийгдэж байна.

Зураг 23. Галын хор иж бүрдэл

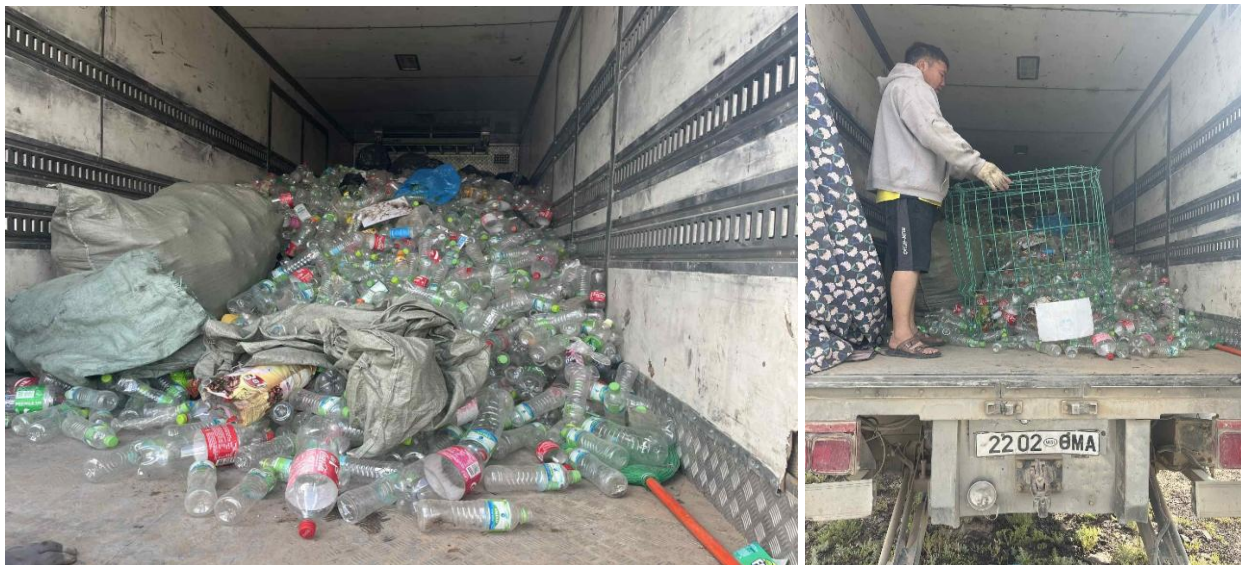
6.3. Ажилчдад зааварчилгаа өгч ажилд гаргах

Манай компани 2025 онд осол болон осолд дөхсөн тохиолдол бүртгэгдээгүй аюул осолгүй ажилласан байна. ажилтнуудыг ээлжинд гарахын өмнө аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа өгч ажилд гаргана.

7. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

7.1. Дахин ашиглагдах хаягдлыг хоёрдогч түүхий эд авдаг аж ахуйн нэгж байгууллагатай хийсэн гэрээний дагуу хуванцар савыг нийлүүлэх

Хоёрдогч түүхий эдийг ялган цуглуулж Гурвантэс сумын Хоёрдогч түүхий эд авдаг Иргэн н.Довчиндоржд хүлээлгэн өгсөн.

Зураг 25. Хуванцар хаягдал

7.2. Шаардлага хангасан цэгт төвлөрүүлж орон нутагтай хог ашиглалтын гэрээ хийж тээвэрлэх.

Хог хаягдлаа зориулан бэлтгэсэн хашаа хамгаалалттай талбайд түр хадгалах цэгт ялгаж байна. Мөн Гурвантэс сумын Шугшаа уул ӨНАТҮГ-тай гэрээний дагуу хамтран ажиллаж байна.

Зураг 26. Хоёрдогч түүхий эдээ ангилсан байдал

7.3. Хаягдал дугуй, машин техникийн хаягдал төмөр, сэлбэгийг нэг цэгт төвлөрүүлэх

Хаягдал дугуй, машин техникийн хаягдал төмөр, сэлбэг зэргийг нэг цэгт төвлөрүүлэн хадгалж байна.

Зураг 27. Дугуй, Төмрийн хог хаягдал

7.4. Мэргэжилийн байгууллагатай Аюултай хог хаягдалын гэрээ хийх

Аюултай хог хаягдал шилжүүлэх гэрээг “Элемент” ХХК-тай хийж гэрээний дагуу 2025 онд 690кг аюултай хог хаягдал шилжүүлэн ажилласан байна.

БАТЛАВ: "ЭЛЕМЕНТ" ХХК-ийн Гүйцэтгэх Засаг захирал *Б.Халиун*

БАТЛАВ: "БААТАРВАН ТРАНС" ХХК-ийн Ерөнхий Захирагч *И.БААТАРЗОРИГТ*

ХИМИЙН ХОРТОЙ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫН ХАЯГДАЛ ТЭЭВЭРЛЭХ, УСТГАХ АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ

№ ХБ-25/034

2025 оны 05-р сарын 08-ны өдөр Улаанбаатар хот

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1. Нэг талаас "Элемент" ХХК РД: /2100061/ /д/аашид "Гүйцэтгэгч" гэх/ түүнийг төлөөлж, Химийн мэргэжилтэн албан тушаалтай Э.Халиун, нөгөө талаас /д/аашид "Захиалагч" гэх/-ыг "Баатарван транс" ХХК РД/ 5439183 / түүнийг төлөөлж Байгаль орчны мэргэжилтэн албан тушаалтай Б.Мягмардорж нар харилцан тохиролцож, Монгол Улсын Иргэний хууль, Хог хаягдлын тухай хууль, Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль, Байгаль орчны тухай хууль, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, аруул ахуйн тухай хууль, Монгол улсын шадар сайд, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан тушаалаар батлагдсан Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, шигшлэх, устгах журам болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийг үндэслэн энэхүү гэрээг байгуулав.

1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Гүйцэтгэгч тал нь гэрээнд заасан хугацаанд химийн аюултай хог хаягдлыг зориулалтын газарлуу очиж тээвэрлэх, зориулалтын шатаах зурванд химийн бодисын аюултай хог хаягдалыг устгах, захиралын төлбөрийг төлж болон байгууллага хоорондын ажлын уялдааг сайжруулж хариуцлагыг дээшлүүлж, хамтран ажиллахад оршино.

1.2. Дараах баримт бичиг гэрээний салшгүй хэсэг болно.

1.2.1 Аюултай хог хаягдалтай харьцан ажиллаж буй ажилтны мэргэжлийн үнэмлэх, /хүчинтэй хугацаа, цэж зурга, тамга тэмдэг дарагдсаныг тулгагч/

1.2.2 Химийн хортой аюултай бодисын хаягдлыг тээвэрлэх, очих, буулгах, зөөвөрлөх үеийн асралтын үнэмлэг зийх. Гүйцэтгэгч компанийн Гүйцэтгэх захирлын гарын үсэг, тамга, Ерөнхий болон тус ажлыг хариуцсан инженерүүд, ажилчдын гарын үсгээр баталгаажсан эх хувь

ХОЁР. ЗАХИАЛАГЧ ТАЛЫН ЭРХ ҮҮРЭГ

2.1. Захиалагч дараах эрхтэй:

2.1.1. Гүйцэтгэгч талаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах эрхтэй,

2.1.2. Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, шигшлэх, устгахдаа холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу ажиллах, зориулалтын тээврийн хэрэгслээр тээвэрлэхийг шаардах,

2.1.3. Химийн хорт болон аюултай бодисыг устгахдаа зориулалтын дагуу устгах, булчирсан актгаа гаргаж өгөхийг шаардах зэрэг эрхтэй.

2.2. Захиалагч дараах үүрэгтэй:

2.2.1. Аюултай хог хаягдлыг Хог хаягдлын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.2 дэх заалтын дагуу аюултай хог хаягдал савлаж хадгалах сав нэг бүр нь "Аюултай хог хаягдал" гэсэн бичиглэлтэй, стандартаар тогтоосон тэмдэг, тэмдэглэгээтэй байх ба ил харагдахгүй газар тухайн хаягдлын нэр, хуримтлуулж эхэлсэн хугацааг заавал тэмдэглэсэн байх.

ХАВСРАЛТ №2

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛЫН ТАГААЛАХ БИРНИ

1. Аюултай хог хаягдалыг тээвэрлэх газар: *Баянхонгор транс ХХК*

2. Аюултай хог хаягдалыг устгах газар: *У.Халиун*

3. Тээвэрлэх газар: *У.Халиун*

4. Аюултай хог хаягдалыг тээвэрлэх газар: *У.Халиун*

№	Аюултай хог хаягдалын нэр	Аюултай хог хаягдалын нэр	Аюултай хог хаягдалын нэр	Аюултай хог хаягдалын нэр	Аюултай хог хаягдалын нэр	Аюултай хог хаягдалын нэр
1	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
2	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
3	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
4	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
5	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
6	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
7	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
8	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
9	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
10	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
11	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
12	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
13	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
14	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
15	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
16	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
17	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
18	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
19	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис
20	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис	Химийн хорт болон аюултай бодис

5. Тээвэрлэх хугацаа: *2025.07.04*

6. Аюултай хог хаягдалыг устгах газар: *У.Халиун*

7. ҮНДЭСЛЭЛ:

8. Аюултай хог хаягдалыг тээвэрлэх газар: *У.Халиун*

9. Аюултай хог хаягдалыг устгах газар: *У.Халиун*

10. Аюултай хог хаягдалыг тээвэрлэх газар: *У.Халиун*

11. Аюултай хог хаягдалыг устгах газар: *У.Халиун*

12. Аюултай хог хаягдалыг тээвэрлэх газар: *У.Халиун*

13. Аюултай хог хаягдалыг устгах газар: *У.Халиун*

14. Аюултай хог хаягдалыг тээвэрлэх газар: *У.Халиун*

15. Аюултай хог хаягдалыг устгах газар: *У.Халиун*

16. Аюултай хог хаягдалыг тээвэрлэх газар: *У.Халиун*

17. Аюултай хог хаягдалыг устгах газар: *У.Халиун*

18. Аюултай хог хаягдалыг тээвэрлэх газар: *У.Халиун*

19. Аюултай хог хаягдалыг устгах газар: *У.Халиун*

20. Аюултай хог хаягдалыг тээвэрлэх газар: *У.Халиун*

Зураг 28. Аюултай хог хаягдал шилжүүлсэн байдал

7.5. Тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээний явцад гарсан аюултай хог хаягдлыг контейнерт хадгалах /аккумулятор, баттерей, ашиглагдсан шатах тослох материал, тос маслын сав/

Аюултай хог хаягдлаа ялган ангилаж цементлэн зассан талбайд түр хадгалж байна.

Зураг 29. Аюултай хог хаягдал хадгалж буй нөхцөл байдал

8. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

8.1. Мэргэжлийн байгууллагатай хамтран сургалт, сурталчилгааг ажилчдад хийх

Манай “Баатарван Транс” ХХК нь Мэргэжлийн байгууллагатай хамтран хөдөлмөр хамгаалал, байгаль орчныг хамгаалах, ажилчидын мэргэжил ур чадвар, хувь хүний хөгжлийг нэмэгдүүлэх сургалтанд ажилтнуудыг тогтмол хамруулан ажиллаж байна.

Удирдлага зохион байгуулалтын ажлын төлөвлөгөөгөөр мэргэжлийн байгууллагатай хамтран ажилтнуудад танилцуулан сургалт явуулав.

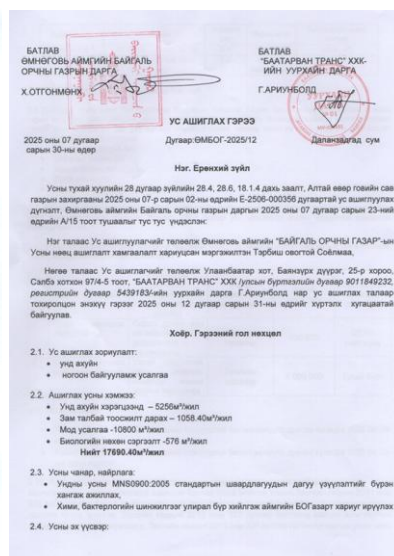
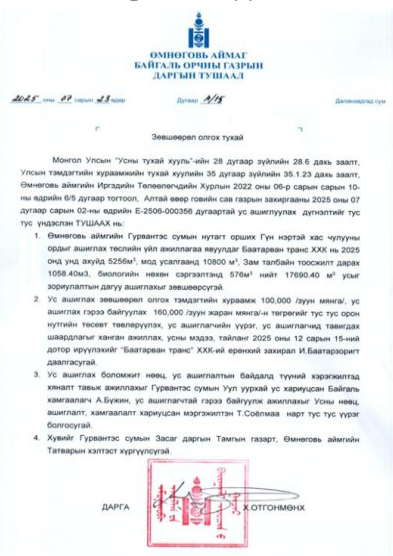

Зураг 30. Сургалтын үеийн зураг

8.2. Төслийн үйл ажиллагааны ус хэрэглээнээс үүсэх газрын доорх усны түвшний бууралт, газрын доорх усны нөөцийг багасгахаас сэргийлж гүний худагт ус ашиглах дүгнэлт гаргуулах, гэрээ хийх, төлбөр төлөх

Алтай өвөр говийн сав газрын захиргаагаар ус ашиглуулах дүгнэлтийг гаргуулан ажилласан болно. Ус ашиглах дүгнэлтийн дагуу Өмнөговь аймгийн БОГ-ын даргатай ус ашиглах гэрээ байгуулан гэрээний дагуух төлбөрийг төрийн дансанд төвлөрүүлж ажиллаж байна.

Өмнөговь аймгийн БОГ-ын даргатай 2025 оны 07 сарын 30 ны өдрийн дугаар 2025/12 ус ашиглах гэрээ байгуулан ажилласан.

Цахим гүйлгээний баримт

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 373859605

Татсан огноо: 2025-10-27 17:13

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1410001183 MN390015001410001183	1165117377	1,518,799.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр БААТАРВАН ТРАНС	Хүлээн авагчийн нэр ТАХ	Гүйлгээний утга 2251005163560;11101245405;5439183;11101245405;90109171	
	Хүлээн авагчийн банк	Гүйлгээний огноо 2025-10-27	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Ч. АЛТАНТУЯА		

Зураг 31. Усны гэрээ дүгнэлт, төлбөр төлсөн баримт

8.3. “1 тэрбум мод” үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд боломжит модыг тарималжуулж, чанартай ургуулах

Манай компани нь 2025 оны Тэрбум мод үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд Өмнөговь аймгийн байгаль орчны газраас өгсөн үүрэг даалгаварын дагуу Гурвантэс сумын дунд гол нэртэй газар 20га талбай хашаалах ажилд оролцож өөрийн хариуцсан хэсгийг бүрэн хашаалсан байна.. Энэ жилийн хувьд тухайн хашаалсан газар усалгаатай муутай учир намрын тариалалтаар 500 гаруй заг модыг уурхайн бүсэд тарьмалжуулсан байна.

Зураг 32. Мод тарихаар хашаалсан талбай

Зураг 33. Намрын мод тарилт

8.4. Газрын төлбөрийг цаг хугацаанд нь төлөх

“Баатарван Транс” ХХК нь 2025 онд газрын төлбөр мөнгийг бүрэн төлсөн байна.

8.5. Байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийг тохиолдуулан арга хэмжээ зохион байгуулах нийт ажилчдад сургалт орох

Манай компани нь дэлхийн усны өдрийг тохиолдуулан Гурвантэс суманд зохион байгуулагдсан “Хүрэн ханийн хэцийн хүчтэн 2025” идэр дэвжээний нэрэмжит чөлөөт бөхийн өсвөр үеийн тэмцээнийг ивээн тэтгэж ажилласан. Мөн

2025.03.03 дэлхийн зэрлэг амьтан, ургамлыг хамгаалах өдөр- зэрлэг амьтдад өвс тэжээл тавьж өгөх ажлыг зохион байгуулсан.

2025.05.22 биологийн олон янз байдлыг хамгаалах өдөр- нийт ажилчдад сургалт зохион байгуулсан.

Зураг 34. Байгаль орчны тэмдэглэлд өдрүүдэд зохион байгуулсан ажил

9. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР, ТҮҮНИЙ ҮР ДҮНГ ТАЙЛАГНАХ, ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

1. Агаарын чанар

2025 онд "Хэлт инспекшин" ХХК-тай хийсэн гэрээний дагуу ил уурхайн талбайгаас сонгосон 4 цэгт агаарын чанарын үнэлгээ, орчны шуугианы хэмжилтийг 4 болон 9 дүгээр сард хийлгэсэн байна. Уурхайн гадна орчинд нийт тоос, PM 2.5, PM 10-ын хэмжилтийг MNS4585:2025 агаарын чанар, техникийн ерөнхий шаардлага стандарт аргачлалаар хэмжүүлсэн.

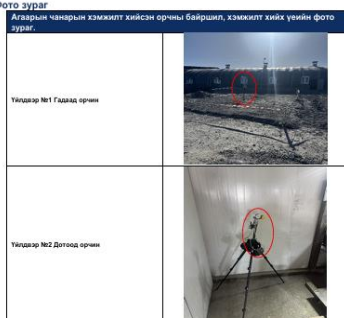
ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТ
Хэмжилтийн үр дүн

Дугаар: INSP-2504043

Хэвлэсэн огноо: 2025-06-24

IX. Фото зураг

VIII. Хэмжилтийн үр дүн

8.1. Тоосонцрын хэмжилтийн үр дүн

№	Хэмжилтийн цэг	Хэмжилтийн төрөл	PM 2.5 тоосонцор	PM 10 тоосонцор	Нийт тоосонцор	Нүүрсгэсгэний дутуу исэл (SOI)	Хүхэрлэг хий (SO2)	Азотын давхар исэл (NO2)
1.	1-р цэг бууу үйлдвэр 1-ийн дотор	Талбайн	1448.12 мкг/м³	3051.67 мкг/м³	2618.95 мкг/м³	-	26.3 мкг/м³	36.1 мкг/м³
2.	2-р цэг бууу үйлдвэр 1-ийн гадна	Талбайн	58.11 мкг/м³	42.24 мкг/м³	35.47 мкг/м³	62.1 мкг/м³	25.6 мкг/м³	35.1 мкг/м³
3.	3-р цэг бууу үйлдвэр 2-ийн дотор	Талбайн	343.59 мкг/м³	487.24 мкг/м³	600.87 мкг/м³	64.7 мкг/м³	26.7 мкг/м³	36.6 мкг/м³
4.	4-р цэг бууу үйлдвэр 2-ийн гадна	Талбайн	259.86 мкг/м³	469.50 мкг/м³	262.60 мкг/м³	61.3 мкг/м³	25.3 мкг/м³	34.7 мкг/м³

Хянаж, баталгаажуулсан
Огноо: ИТГЭМЖЛЭГДСЭН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН
Б.Дэлгэрмөнх-Оюунбаяр
Хяналтын мөхөөрх

Хэлт Инспекшин ХХК
Монгол улс, Улаанбаатар хот 13374, Баянхүү дүүрэг, 43 дугаар хороо, Манлайбаатар
Дамдасуурчингийн гудамж, VБ Түрэг барилда, 708 тоот
Утас: 7577-9022, Цахим хаяг: contact@hea.mn

Мэдэгдэл: Энэ нь үйлчилгээний хүснэгтээр харахад бүс, бие даасан байдлаар ISO/IEC 17020
стандартын шаардлагад нийцүүлэн хийсэн хэмжилт, шинжилгээнд үндэслэн мэдэгдэлийн
дүгнэлт юм. Энэ бүлэг төрлийн хэмжилт хийлгүүлэх байгууллагын дүгнэлтийг орхон зорьгоныг
болго.

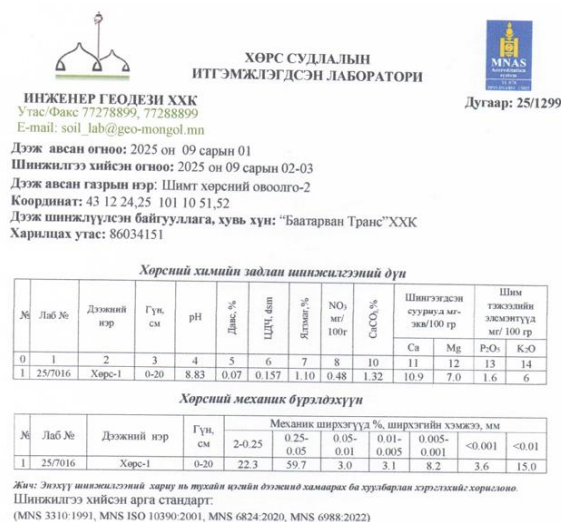
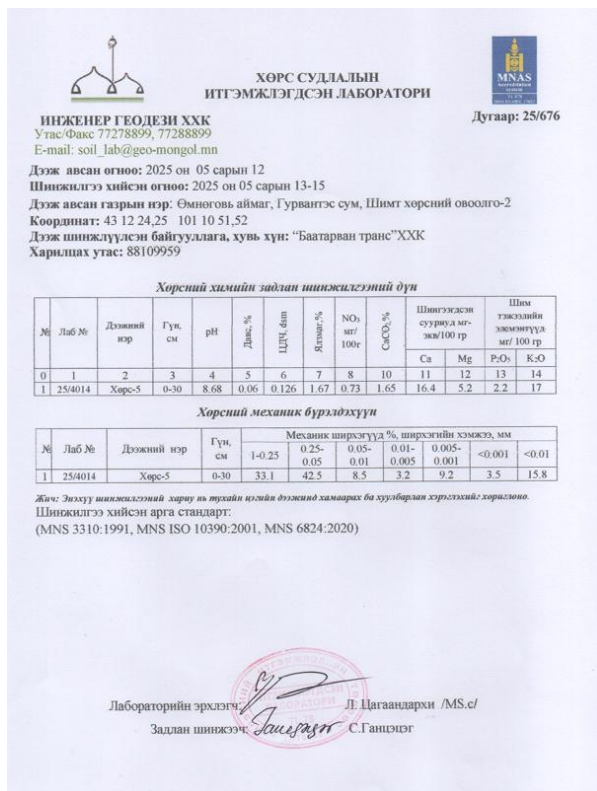
Зураг 35. Хэмжилтийн үр дүн

2. Хөрсний бохирдол

ОХШХ-ийн дагуу хөрсний дээжний шинжилгээг 5 болон 9 дүгээр сард ШТС түгээх цэгийн орчим, карьер орчим, шимт хөрсний овоолго зэрэг цэгүүдээс хөрсний дээж авч, хүнд металл болон ерөнхий шинжилгээг "Инженер Геодези" ХХК-ийн итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлж, хөрсний механик бүрэлдэхүүнийг тодорхойлж байна. Шинжилгээний хариу хэвийн зөвшөөрөгдөх хэмжээнд байна.

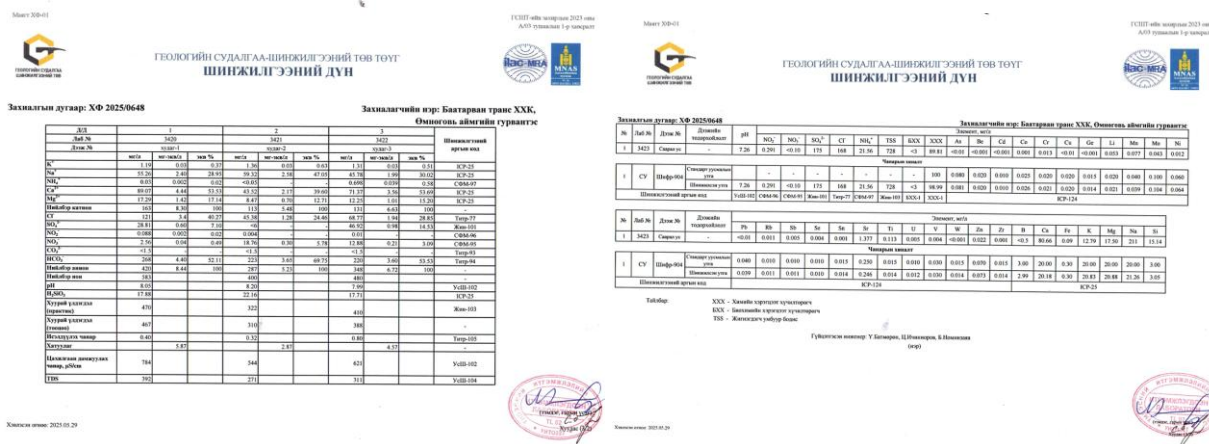
Зураг 36. Хөрсний дээж авч буй байдал

Зураг 37. Хөрсний шинжилгээний хариу

3. Усны шинжилгээ

Усны дээжний шинжилгээ- Уурхайн ажилтнуудын унд ахуйн хэрэглээнд ашигладаг гүний худгаас дээж авч усны чанар pH, ууссан нийт давс (жингийн аргаар), усны ерөнхий болон хүнд металлын шинжилгээг хийлгэсэн. Саарал усны шинжилгээг усны газраар хийлгүүлсэн. Дээрх шинжилгээний үр дүнгүүдийг тайлангийн ард хавсралтаар тусгав.

Зураг 38. Унд ахуй болон бохир усны шинжилгээний хариу

10. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БОМТ-Г ХЭРЭГЖИЛТИЙН НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧИД, ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДАД ТАЙЛАГНАХ ХУВААРЬ

“Баатарван Транс” ХХК-ийн Гүн хас агуулсан конгломератын ордын 2025 оны БОМТ-ний биелэлтийг дүгнэн тайлагнах хуваарийн дагуу хүргүүлж байна.

№	БОМТ-ний биелэлтийг тайлагнахад оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацааны тов	Тайлагнах зардал (төгрөг)	Хариуцан зохион байгуулах албан тушаалтан /ажилтан	Зохион байгуулах газар
	1	2	3	4	5	6	7
1	Иргэдийн нийтийн хурал	Тайлангийн эх хувь, албан бичгийн хамт	Тухайн жил төлөвлөсөн ажлаа хэрхэн гүйцэтгэсэн түүний үр дүнг өгүүлбэрээр дэлгэрэнгүй илэрхийлсэн текст байна. Тухайн текст нь ажлын гүйцэтгэл, үр дүнтэй холбоотой фото зургаар баталгаажсан байна.	10 сард	Үйлажиллагааны зардал	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Тайланг албан бичгээр Иргэдийн нийтийн хуралд хүргүүлэн танилцуулсан.
2	Аймгийн байгаль орчны газар	Хэвлэмэл хувь болон цахим хэлбэрээр		11 дүгээр сарын 01-ний дотор	Үйл ажиллагааны зардалд	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Өмнөговь аймгийн БОАЖГ-т 2025.11.1-нд хүргүүлэн ажилласан
3	Байгаль Орчин Аялал Жуулчлалын Яам	Тайлангийн эх хувь, албан бичгийн хамт		Жилийн эцэст (12.1)	Үйл ажиллагааны зардалд	Байгаль орчны мэргэжилтэн	2025.12.1 гэхэд БОАЖЯ-нд хүргүүлэн ажилна.

Зураг 39.Иргэдийн нийтийн хуралд тайлагнасан байдал